

משרד החינוך
המחוז החרדי

ביתונו

חוברת למידה

לילדי הגן

גילאי 3-4 לבנים

טעימות

שלום לכם הורים יקרים!

בחוברת זו הבאנו "טעימות" למגוון פעילויות שדרכם יוכל ילדכם לפתח מיומנויות שונות, בהתאמה לגילו. חשוב וכדאי לפתח את המיומנויות הללו גם במסגרת הביתית, על מנת לשכלל את יכולותיו של הילד בצורה אפקטיבית ומיטבית.

להלן דוגמאות למיומנויות המובאות בחוברת זו:

פיתוח אוריינות מתימטית

הילדים מפתחים בכל עת מגוון של יכולות מתמטיות. עיקר הידע המתמטי בגיל זה הוא בלתי פורמלי. הוא נרכש במהלך של פעילויות מזדמנות ולא מתוכננות בבית ובסביבה. ידע זה הוא הבסיס לפיתוחה של אוריינות מתמטית. הילד נחשף לעולם המספרים כבר מגיל קטן. הוא לומד להכיר את מספר הבית בו הוא גר, מספר הטלפון, מספרי מידות בבגדים שלובש, יודע בן כמה הוא כעת, ולחשב בן כמה יהיה בשנה הבאה. כל זאת הרבה לפני שרוכש את הידע המתמטי באופן פורמלי.

ישנן פעילויות רבות בבית המפתחות אוריינות מתמטית ועלינו לשים לב ולזמן לילד התנסויות. לדוגמא: במטבח - בזמן שאנו מבשלים נבקש מהילד להביא מספר מסויים של ירקות, נחשב עם הילד כמה ירקות יש להביא לסלט וכמה למרק, האם הכמות תספיק לכל בני הבית? נקלף חלק מתפוחי האדמה, כמה קלפנו? כמה עוד נשאר לקלף?

• ספירה - נספור באופן רציף עם הילד בהזדמנויות שונות, לדוגמא: אני אספור בזמן שאתה אוסף את הקוביות, נראה לאיזה מספר אגיע כשתסיים לאסוף.

• בדרך - נבקש מהילד למנות חפצים שונים סביבו - מכוניות, תמרורים, בתים וכו' נעורר את תשומת לבו למספרים שונים המופיעים בסביבה: מספרי בתים, קוי אוטובוס, מספרי לוחיות זיהוי של מכוניות, מספרי הקומות במעלית ועוד.

פיתוח מוטורי

ההתפתחות החושית - תנועתית מהווה בסיס לכתיבה אצל כל ילד. כבר מינקותו מתחיל התינוק את מסעו החשוב לקראת המוכנות לכתיבה.

הוא לומד להרים את ראשו בשכיבה על הבטן, ולהפעיל את שרירי הצוואר ואת חגורת הכתפיים. בהדרגה מתפתחת יכולת כלל חושית הכוללת שמיעה, ראייה, תחושה ושיווי משקל.

ההתנסויות הללו יסייעו לו בעתיד בכיתה, בישיבה ליד שולחן הכתיבה, ביציבות שרירי הצוואר, הגב והיד הכותבת. תינוק שלא יתנסה בפעולות אלה, עלול להתקשות בביצוע פעולות מוטוריות הדורשות הפעלה של שרירי הצוואר, הכתפיים והגב, ישיבתו תהיה רפויה ושמוטה, והוא יתקשה באחיזה ובשליטה בעיפרון לצורך כתיבה יציבה.

בהמשך התפתחותו לומד התינוק להתהפך, לזחול ולהתיישב. פעילויות אלו באות ברצף התפתחותי: כל פעילות חדשה מתבססת על הצלחה בשלב שקדם לה. הן תורמות לחיזוק שרירי הגוף הדרושים לישיבה יציבה ולכתיבה נכונה וטובה.

פיתוח מיומנויות בגיל הרך

בהמשך תורמות העמידה, ההליכה והריצה את חלקן לחיזוק המוטוריקה לקראת שיווי משקל, יציבות, איזון ותכנון תנועה במרחב, לכל אלו חשיבות רבה ללמידה בכלל, ולכתיבה בפרט.
חלק מן המיומנויות המוטוריות המצופות מילד בגיל 3-4 הן -

- יציבות - הילד לומד לעמוד על רגל אחת,
- תפיסה ומסירת כדור
- עליה וירידה במדרגות.
- אחיזה בשלוש אצבעות - הילד מתחיל להשתמש במספרים.
- יכולת לדייק ולצבוע בתוך הקווים.
- מתפתחת יכולת ריכוז במשך כעשרים דקות.
- נתינת משמעות לסמל גרפי.
- יכולת העתקה - ריבוע, קווים אלכסוניים.

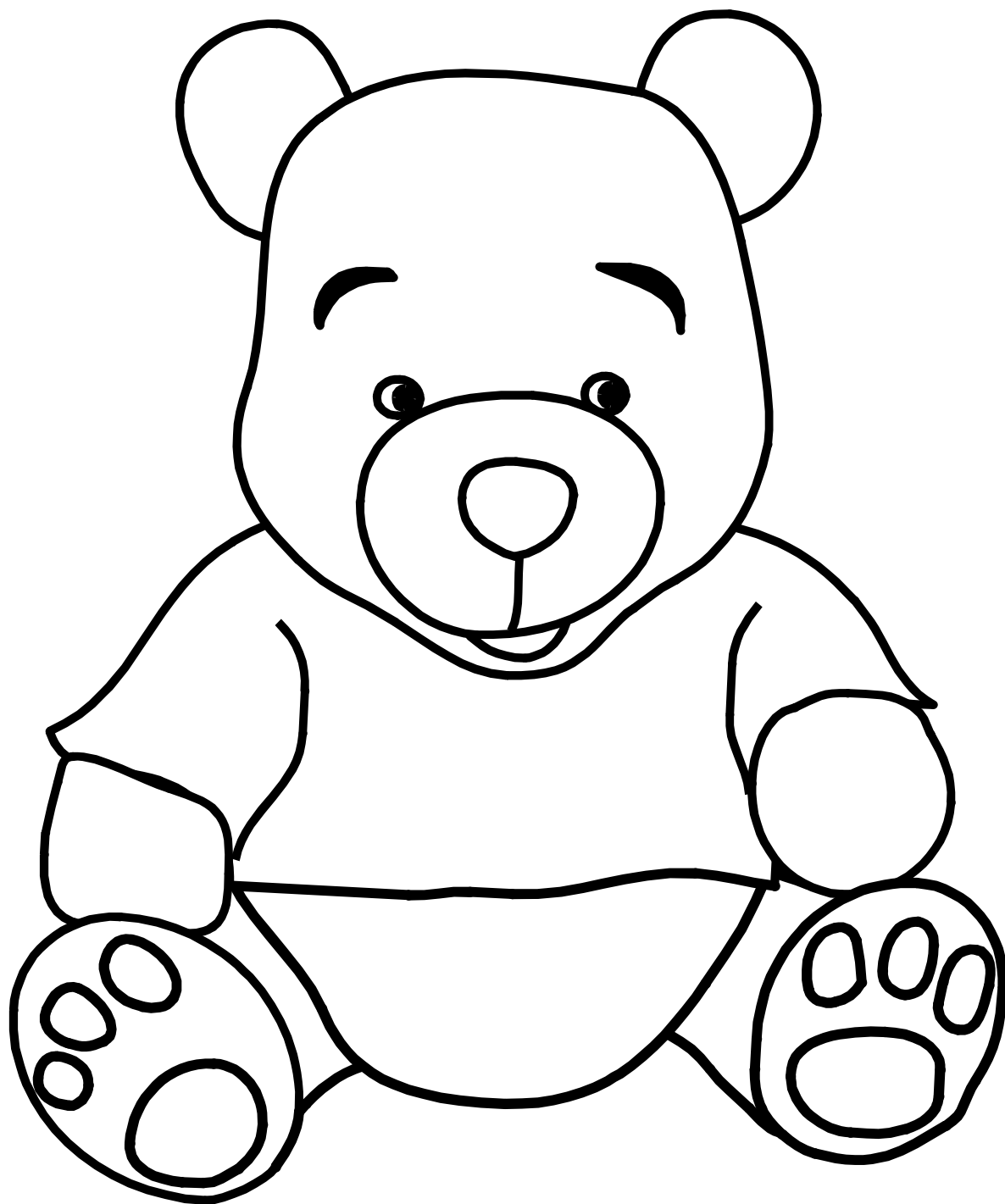
רעיונות לפעילויות שונות המפתחות מוטוריקה:

- פיתוח תחושה - לשפשף את הגוף - ניתן להשתמש במרקמים שונים, בד, צמר גפן, ליכה, מגבות.
- הכנת בצק - לערבב, ללוש, לרדד, ליצור צורות פעולות צביעה ויצירה בחומרים שונים - גואש, צבעי אצבעות, הדבקה, פלסטלינה, בר בצק, משחקי מישוש
- פיתוח שיווי משקל - משחקי תנועה - לרוץ, לקפוץ על שתי רגלים ועל רגל אחת, לדלג, לנתר, ועוד. נבקש מהילד לנסות לבצע פעולות אלו גם בעיניים עצומות.
- הליכת מריצה - נחזיק את הילד ברגלים כשכפות ידיו על הרצפה ונבקש ממנו להתקדם מספר מטרים. קפיצות עם כדור - נבקש מהילד לקפוץ תוך כדי אחיזת כדור בין הרגלים.
- הליכה על קו ישר - נשרטט מסלול על הרצפה בעזרת גיר או דבק חשמל, ונבקש מהילד ללכת על הקו, רגל אחר רגל מבלי לסטות, הליכה על קצות האצבעות, הליכה על עקב, הליכה אחורה וקדימה, הליכה בעצימת עיניים. פעילות בגינת השעשועים.
- פיתוח תיאום דו צידי (חציית קו אמצע, יד דומיננטית) - השחלת חרוזים, משחק בכדור - תפיסה, כדרור, קליעה למטרה, משחקי משיכה בחבל, הליכה על קורה.

בהצלחה!

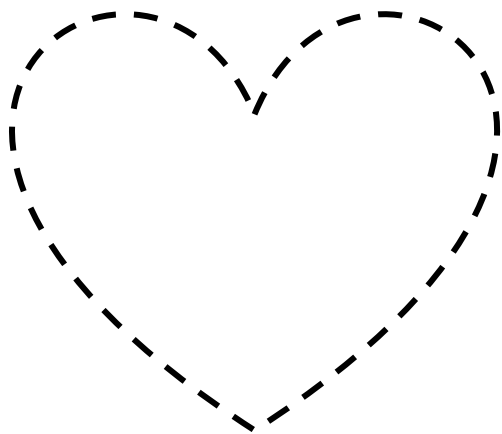
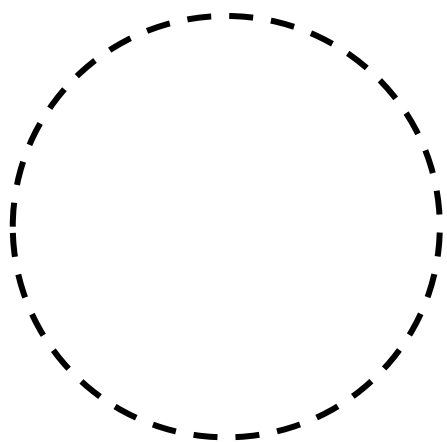
נצבע את הדובון בצורה המדויקת ביותר שנוכל

מוטוריקה עדינה

נעבור על הקוקיים לאט לאט,
מי יודע מה הם שמות הצורות שלפנינו?

גזירה, הדבקה
וחלוקה לקטגוריות

נגזור את הכרטיסים שבעמוד הבא ונדביק
כל כרטיס בקבוצה שאליה הוא שייך

מאכלים

בעלי חיים

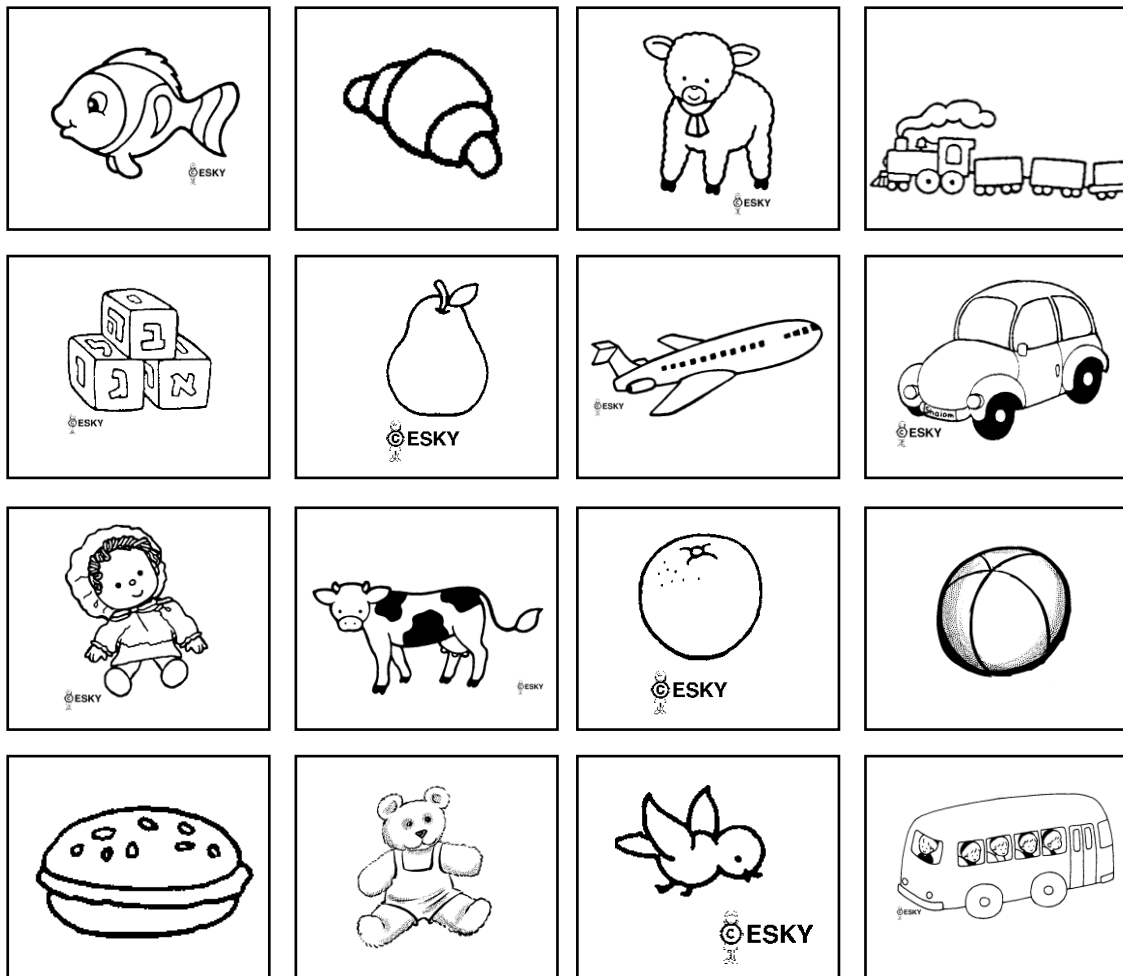

משחקים

כלי תחבורה

חלוקה לקטגוריות

נשחק משחק התעמלות

מוטוריקה גסה
כרטיסי התעמלות

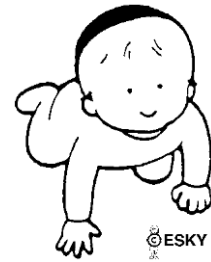
נגזור את הכרטיסים ונניחם על השולחן כשהם הפוכים. בכל פעם נרים כרטיס אחד וננסה לעשות את הפעילות המופיעה בו. נוכל לשתף גם את האחים.

נעלה ונרד במדרגות

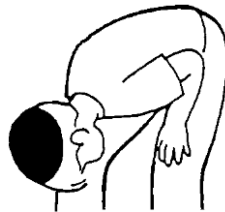
נבעט באויר

נזחל על ארבע כמו תינוק

נתמתח עד לתקרה

נתכופף עד לריצפה

נרים ידיים מעל הראש
ונלך בחדר

נתקדם בישיבה על הרצפה

נדלג דילוגים

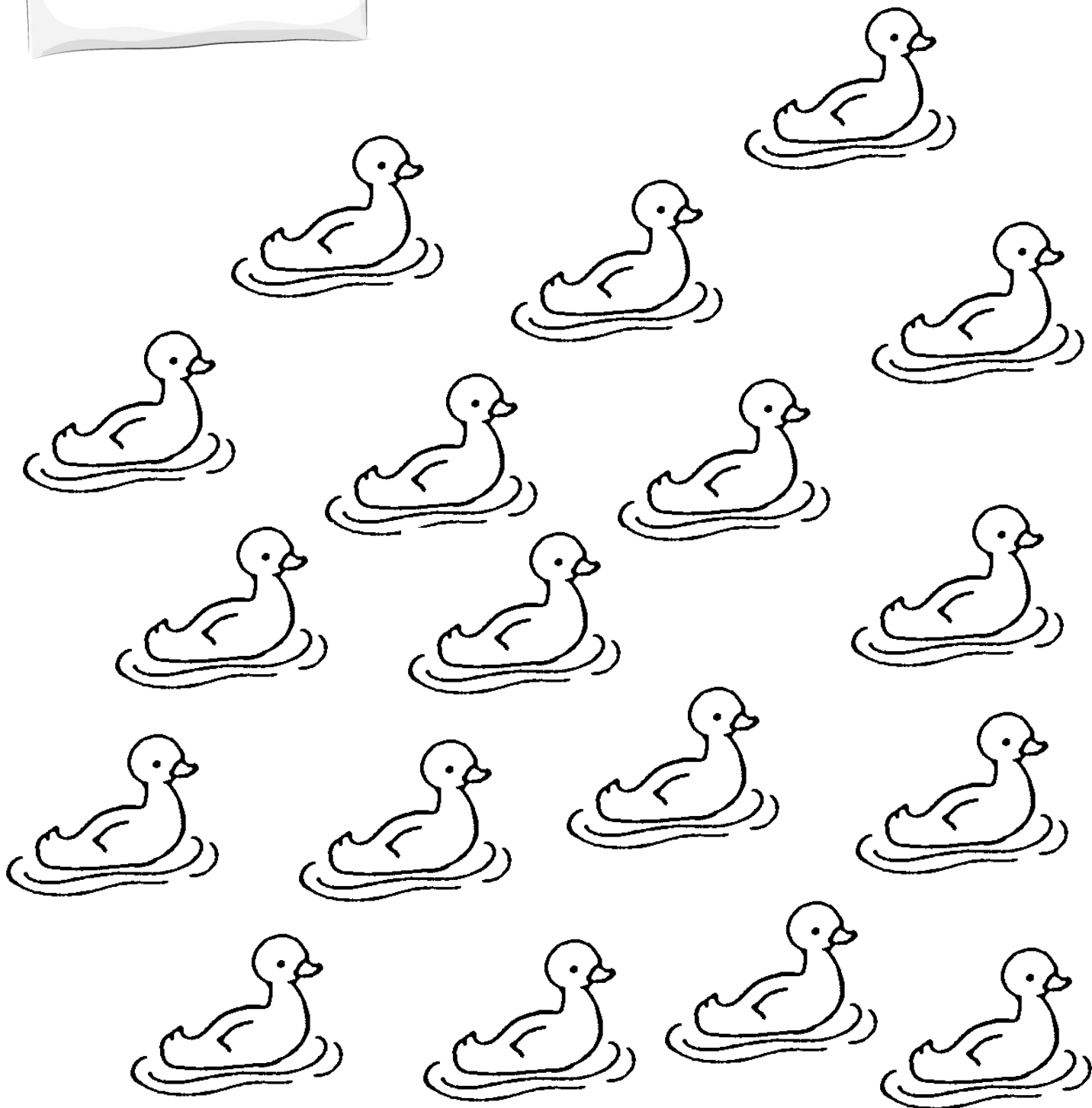
נכדרר בכדור

משרד החינוך
המחוז החרדי

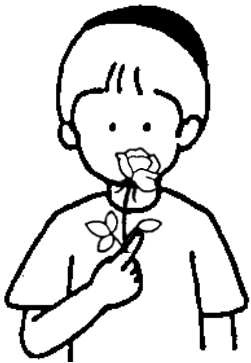
חשבון - מניה

יש לי חבר! נצבע כל זוג ברווזים בצבע שונה

נמתח קו בין הילדים לחפצים המתאים להם,
נצבע להנאתנו.

הכרת החושים

מה אני מריח?

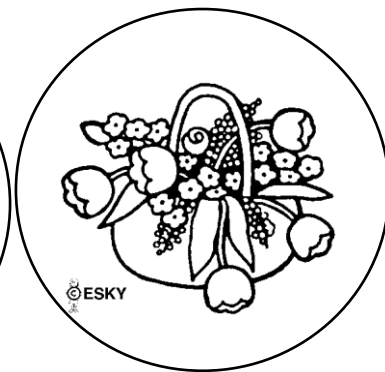
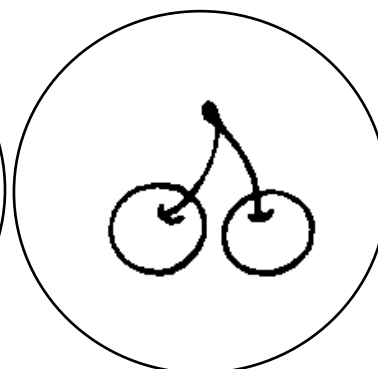
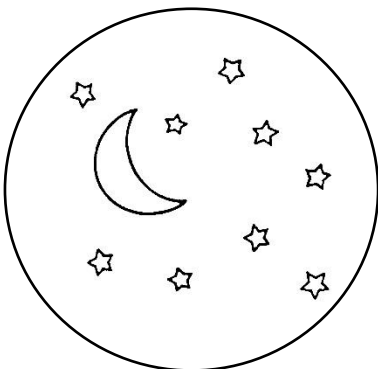
מה אני שומע?

מה אני רואה?

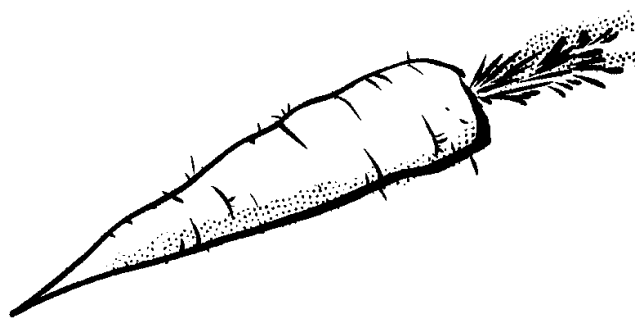
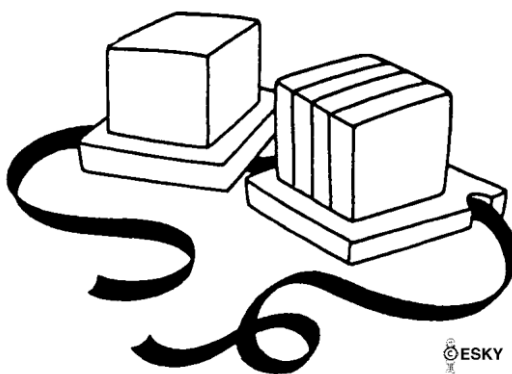
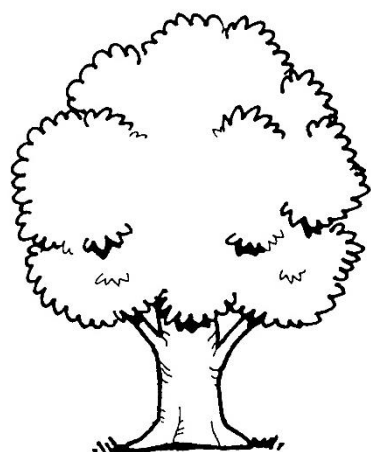
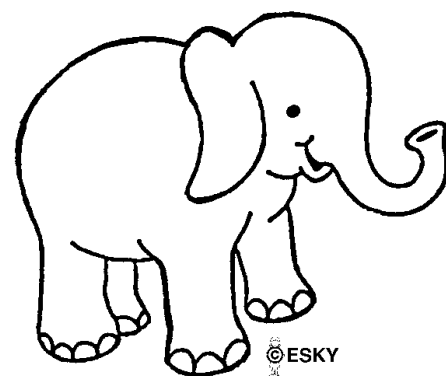
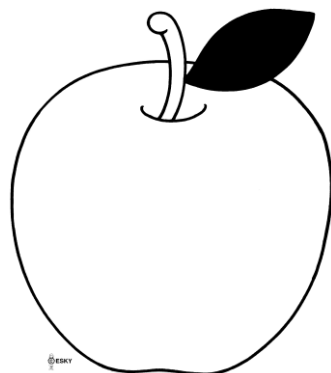

מה אני טועם?

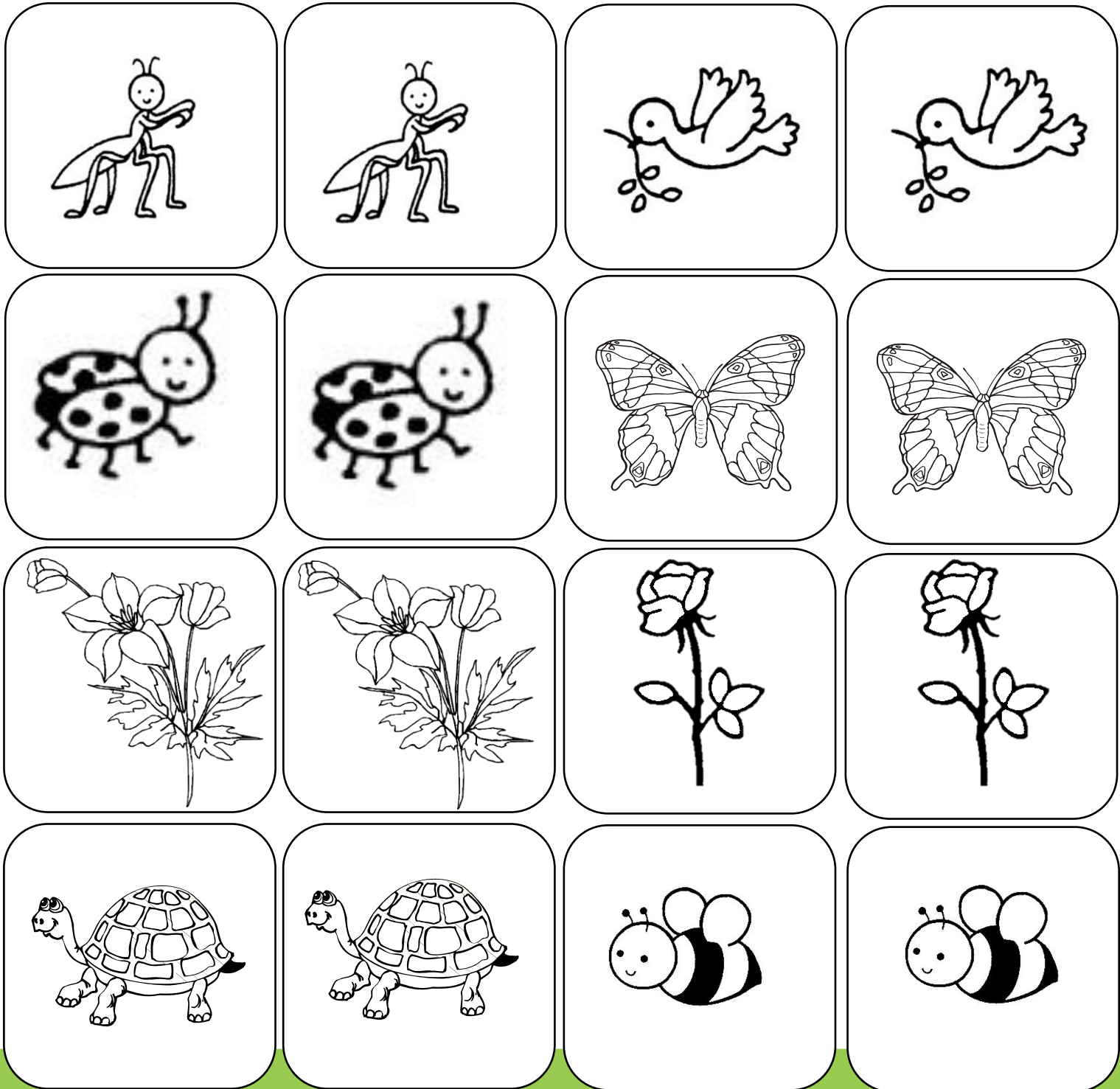
נצבע כל חפץ בצבע המתאים

התאמת צבעים

פיתוח זיכרון

נגזור את הכרטיסים ונשחק משחק זיכרון

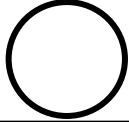
נגזור את הכרטיסים שבעמוד הבא ונדביק לפי הגודל

גדול - קטן

הקטן ביותר

הגדול ביותר

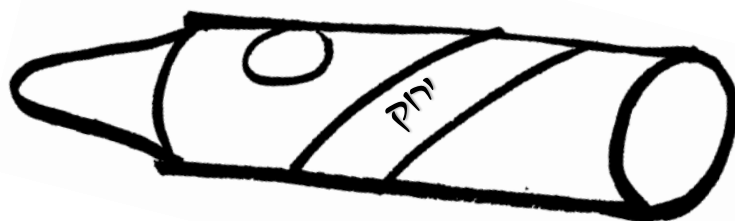
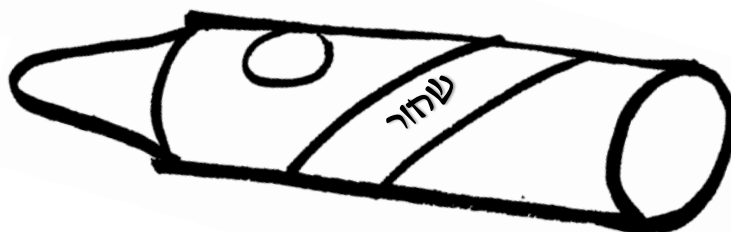
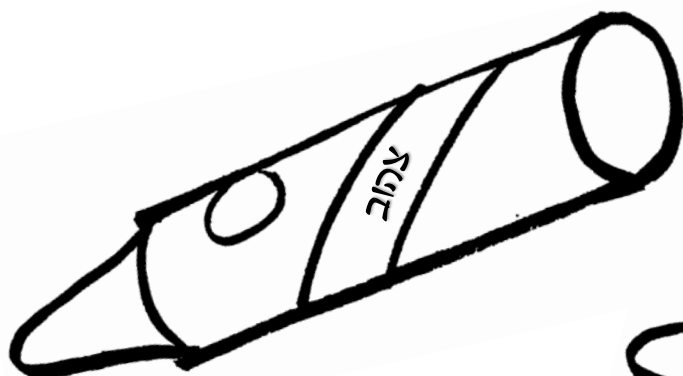
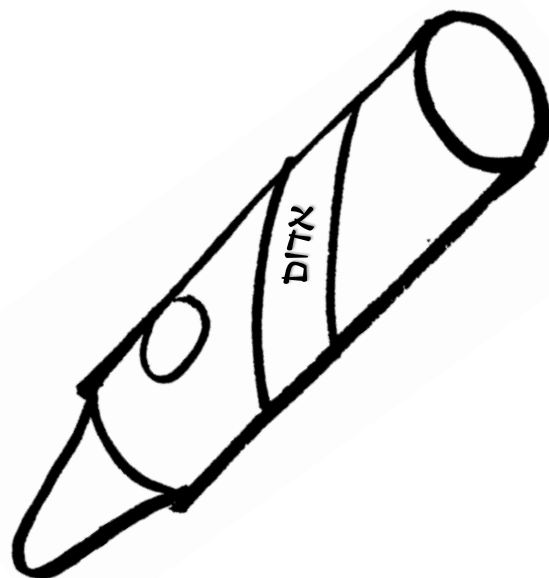
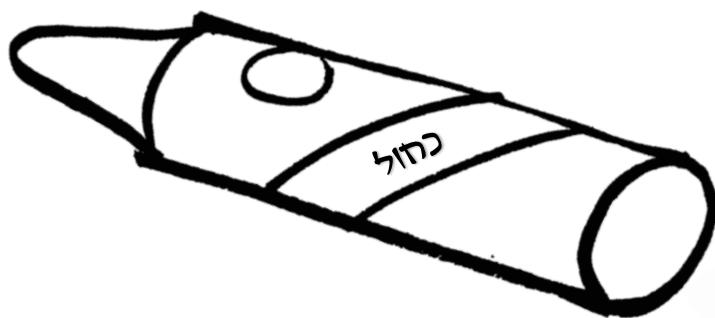

דף גזירה

שינון צבעים

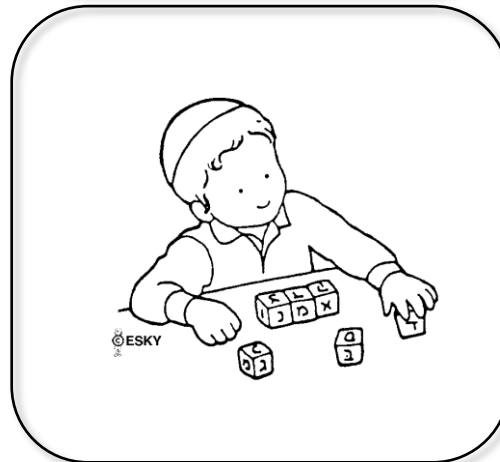
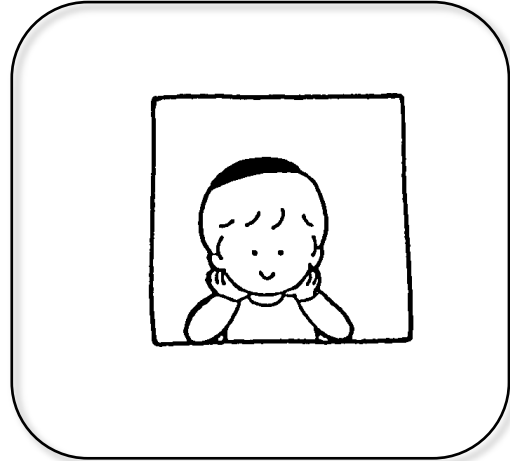
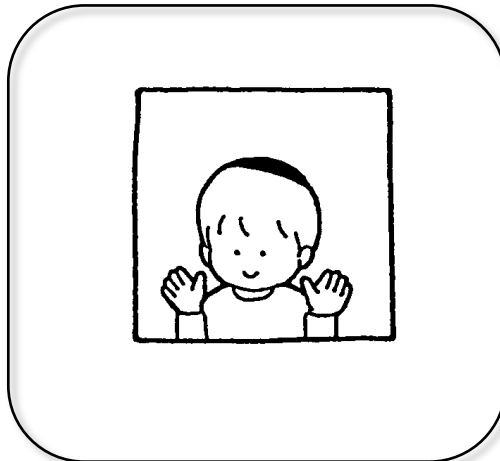
נצבע כל צבע בצבע המתאים לפי כיתוב

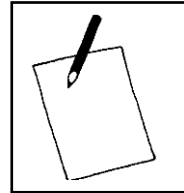
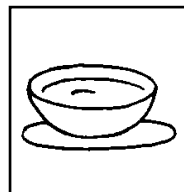
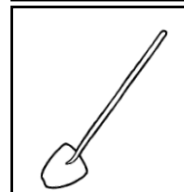
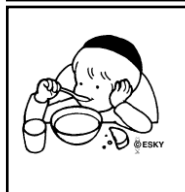
שווה ושונה

נתבונן בכל שורה, נזהה מה שווה ומה שונה בכל זוג
כרטיסים, ונסמן את החלק השונה.

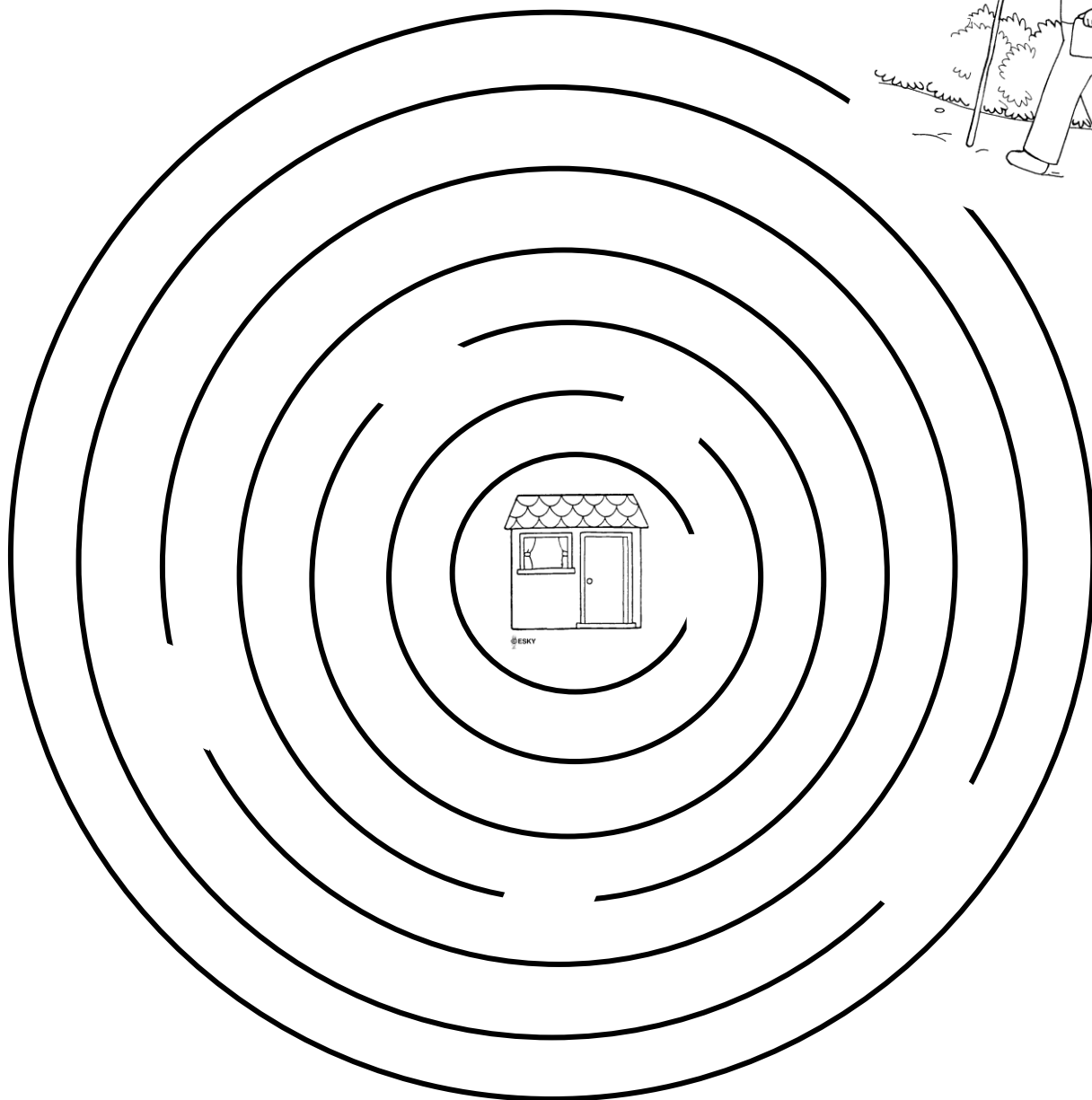
נמתח קו בין הילד לחפץ השייך לו

דיהוי והתאמה

נעזור לילד להגיע אל הבית

מוטוריקה עדינה

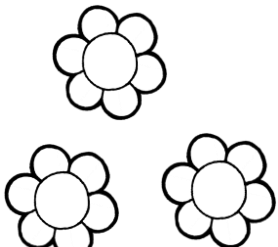

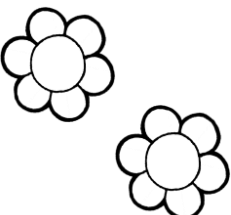
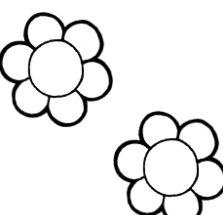
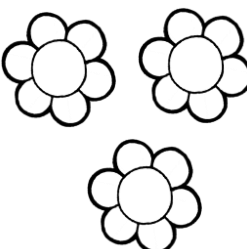
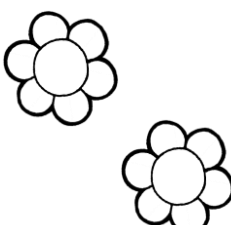
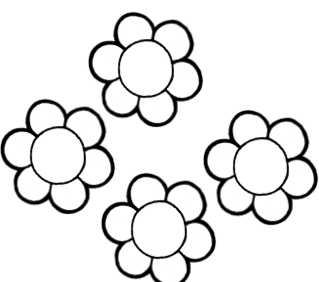
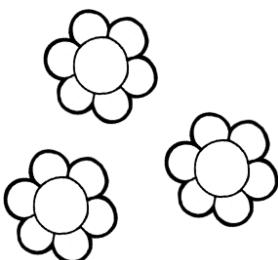
מה חסר?
הבחנה ואיתור פריטים

נשלים בכל איור את החלק החסר

נגזור את הכרטיסים שבתחתית הדף
ונדביק לפי רצף הכמויות

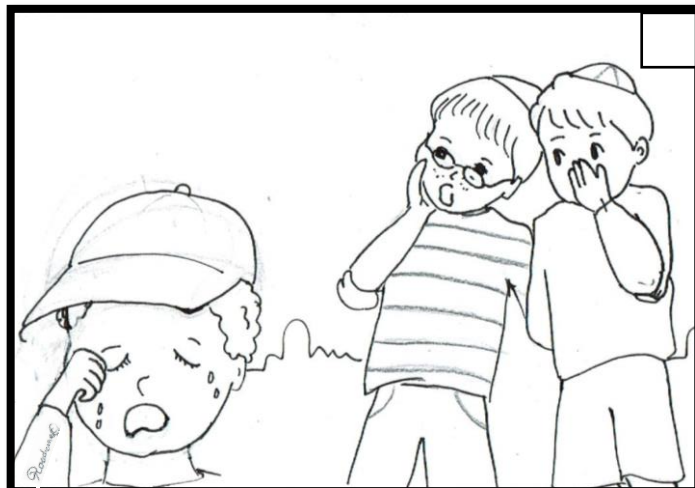
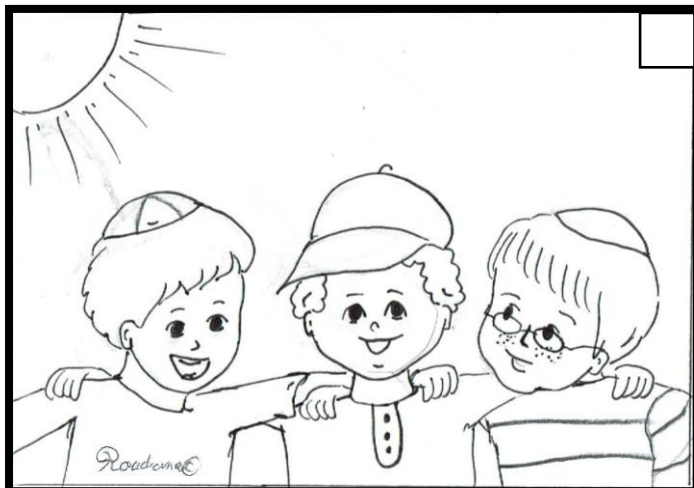
חשבון
מי שכני?

סיפור ברצף

אוריונות
ופיתוח שפתי

נגזור את הכרטיסים, נסדר אותם לפי סדר האירועים,
נדביק על רצועת נייר ארוכה, נצבע בהנאה
ונספר את הסיפור לכל המשפחה.

ניתן לכל ילד בלון אחד

